

VISU ZEMJU PROLETĀRIEĀ, SAVIENOJĀTIE!

LENINA KAROGS

Preiļu rajons
CENTRĀLĀ
BIBLIOTĒKA

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta Nr. 19 (5868) Otrdien, 1989. gada 14. februārī Maksā 3 kap.

Pilsētnieku sapulce

7. februārī Preiļu rajona kultūras namā pulcējās tie (74) preiļieši, kuriem nav vienaldzīgi notikumi mūsu rajonā, gaidāmās PSRS tautas deputātu vēlēšanas.

Notika vēlēšanu sapulce, kurā pilsētas iedzīvotāji no sava vidus izvirzīja piecus delegātus (A. Muzikanti, J. Svaibu, L. Vaivodu, A. Budzi, I. Gierkinu) uz 312. Preiļu nacionāli teritoriālā apgabala priekšvēlēšanu apulci un divus delegātus (A. Išnevski un A. Vucānu) uz analoģu — Daugavpils 709. teritoriālā apgabala — priekšvēlēšanu sapulci.

Pilsētas pensionāri izvirzīja arī četrpadsmit delegātus (astotņus latviešus, piecus krievus, vienu ukraiņu) uz gaidāmo rajona tautu konferenci.

S. JOKSTE

Rakstnieces paraugs

Darba kolektīvu sapulcēs Aglonas internātskolā, vidusskolā un padomju saimniecībā «Aglona» ar balsu vairākumu par deputātu kandidāti 312. Preiļu nacionāli teritoriālajā apgabalā virzīta rakstniece un publiciste Larina Kostenecka.

Vairums ciema iedzīvotāju viņu uzskata par internacionālistes paraugu. Viņa ir krieviete, bet savā darbībā vienmēr aizstāvējusi latviešu un citu Latvijā dzīvojošo tautu intereses.

Droši var teikt, ka M. Kostenecka, ja mēs ievēšim viņu par PSRS tautas deputāti, aizstāvēs Latvijas intereses un tiesības, mūsu republiku — kā tiesisku valsti PSRS republiku saimē.

Mums ir dārgs cilvēku garīgums — zēlsirdība, mīlestība, par ko cīnās M. Kostenecka un kuru mums visiem šodien ļoti pietrūkst. Mācīsimies no rakstnieces cilvēcīgu, būsīm laipni, ļēbsirdīgi viens pret otru.

J. ANSPOKS,

Aglonas internātskolas skolotājs

Apgabala vēlēšanu komisija ziņo

709. Daugavpils teritoriālā vēlēšanu apgabala priekšvēlēšanu sapulce notiks šī gada 17. februārī Daugavpils apvienības «Ķīmiskā šķiedra» kultūras namā. Sapulces sākums plkst. 14.00. Delegātu reģistrācija sāksies plkst. 13.00. Rajona darba kolektīvu delegātu pulcēšanās braucienam uz Daugavpili plkst. 11.00. Livānos pilsētas izpildkomitejā, Preiļos — partijas rajona komitejā.

Apgabala vēlēšanu komisija atgādina,

ka 312. Preiļu nacionāli teritoriālā apgabala priekšvēlēšanu sapulce notiks rīt, 15. februārī, plkst. 14.00 agrofīrmas «Krasnij Oktjabrj» kultūras namā (Riebiņi). Delegātu reģistrācija sāksies plkst. 13.30.

Apgabala vēlēšanu komisija aicina darba kolektīvu delegātus būt priekšvēlēšanu sapulcē organizētiem, lietišķi un nosvērti izlemt, kurus deputātu kandidātus ieteikt reģistrēšanai.

PSRS tautas deputātu kandidāti

312. Preiļu nacionāli teritoriālajā vēlēšanu apgabalā

Pēteris Barkovskis — dzimis 1933. gadā, latvietis, PSKP biedrs kopš 1958. gada decembra, vidējā speciālā izglītība, beidzis Latvijas KP Centrālās Komitejas Rīgas padomju un partijas darbinieku skolu, strādā par Lenina kolhoza priekšsēdētāju kopš 1968. gada.

Izvirzījis Lenina kolhoza darba kolektīvs.

Vladimirs Haritonovs — dzimis 1951. gadā, krievs, PSKP biedrs kopš 1976. gada janvāra, vidējā speciālā izglītība, 1973. gadā beidzis Mālpils hidromeliorācijas un celtniecības tehnikumu, strādā par Preiļu starpsaimniecību celtniecības organizācijas priekšsēdētāju kopš 1988. gada februāra.

Izvirzījuši Preiļu starpkolhozu celtniecības organizācijas un «Lauktechnikas» rajona apvienības kolektīvi.

Marina Kostenecka — dzimusi 1945. gadā, krieviete, bezpartijiskā, vidējā izglītība, rakstniece un publiciste kopš 1982. gada.

Izvirzījuši Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas, republikāniskā projektēšanas un mājbuves tresta, Aglonas padomju saimniecības, kolhoza «Dubna», apvienības «Dailrade», Rudzētu palīgskolas, Gaiņu astoņgadīgās skolas, Preiļu centrālās rajona slimnīcas, Līvānu zonālās slimnīcas, Preiļu 1. vidusskolas, Aglonas vidusskolas, Aglonas internātskolas, Vārkavas vidusskolas, Rudzētu vidusskolas un rajona bibliotēkas darba kolektīvi.

Nikolajs Leonovs — dzimis 1959. gadā, krievs, PSKP biedrs

kopš 1981. gada augusta, nepabeigta augstākā izglītība, mācās Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas VI kursā, strādā par Jaunaglonas 58. arodividusskolas direktoru kopš 1982. gada.

Izvirzījuši Riebiņu vidusskolas un rajona apvienības «Ražība» darba kolektīvi.

Vladimirs Rimaševskis — dzimis 1938. gadā, baltkrievs, PSKP biedrs, augstākā izglītība, beidzis Latvijas Lauksaimniecības akadēmiju un PSKP Centrālās Komitejas Sabiedrisko zinātņu akadēmiju, kopš 1988. gada novembra strādā par Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja pirmo vietnieku un Latvijas PSR Agrorūpniecības komitejas priekšsēdētāju.

Izvirzījuši Rušonas padomju saimniecības, Suvorova kolhoza, agrofīrmas «Krasnij Oktjabrj», kolhozu «Nākotne», «Vārkava», «Rožupe», «Zelta vārpa», agrorūpniecības apvienības «Preiļi» un rajona statistikas nodaļas darba kolektīvi.

Jānis Romāns — dzimis 1943. gadā, latvietis, PSKP biedrs kopš 1983. gada oktobra, augstākā izglītība, 1969. gadā beidzis Latvijas Lauksaimniecības akadēmiju, strādā par Preiļu 21. pārvietojamās mehanizētās kolonnas priekšnieku kopš 1983. gada janvāra.

Izvirzījuši kolhoza «Sarkanā ausma» un Dzeržinska kolhoza darba kolektīvi.

Atis Sedvalds — dzimis 1935. gadā, latvietis, PSKP biedrs

kopš 1961. gada, augstākā izglītība, 1958. gadā beidzis Latvijas Lauksaimniecības akadēmiju, kopš 1970. gada janvāra strādā par Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas direktoru.

Izvirzījuši Līvānu kūdras fabrikas, laikraksta «Lenina Karogs» redakcijas, Preiļu 2. vidusskolas un bērnu un jaunatnes sporta skolas darba kolektīvi.

Verners Veide — dzimis 1942. gadā, latvietis, PSKP biedrs kopš 1973. gada marta, augstākā izglītība, 1970. gadā beidzis Rīgas Politehnisko institūtu, kopš 1987. gada novembra strādā par republikāniskā projektēšanas un mājbuves tresta pārvaldnieku.

Izvirzījuši Līvānu stikla fabrikas, prokuratūras, Preiļu 24. ceļu remontu un būvniecības pārvaldes, Līvānu PMK, K. Marksa kolhoza, 8. autokombināta, Latvijas KP rajona komitejas, rajona izpildkomitejas, rajona izpildkomitejas iekšlietu daļas, Līvānu 1. vidusskolas, Līvānu 2. vidusskolas un rajona tautas izglītības nodaļas kolektīvi.

Jānis Znotiņš — dzimis 1950. gadā, latvietis, PSKP biedrs kopš 1974. gada februāra, augstākā izglītība, 1987. gadā beidzis N. Sverņika vārdā nosaukto VACP augstāko arodbiedrības skolu, kopš 1987. gada septembra strādā par Līvānu pilsētas izpildkomitejas priekšsēdētāju. Izvirzījis Līvānu dzelzceļa stacijas kolektīvs.

Aizvadīts pirmais posms

Galdot PSRS tautas deputātu vēlēšanas, kas notiks 1989. gada 26. martā, rajonā liela politiska pacēluma apstākļos izvērtusies priekšvēlēšanu kampaņa. Gatavojoties vēlēšanām norit saskaņā ar PSRS Konstitūciju un Likumu par PSRS tautas deputātu vēlēšanām. Tautas deputātu padomju izpildkomitejas nodrošina visu plānoto pasākumu savlaicīgu izpildi.

Pamatojoties uz jauno likumu par vēlēšanām, radīti nepieciešamie apstākļi, lai darba kolektīvi, sabiedriskās organizācijas un vēlēti vēlēšanu kampaņas laikā izmantotu savas tiesības.

Rajonā ir izveidoti 35 kopīgi, vēlēšanu iecirkņi deputātu vēlēšanām 709. Daugavpils teritoriālajā un 312. Preiļu nacionāli teritoriālajā vēlēšanu apgabalos, kā arī apstiprinātas iecirkņu vēlēšanu komisijas.

Cilvēkos izraisīja lielu interesi PSRS tautas deputātu kandidātu izvirzīšana. Likumā izdarītie grozījumi deva iespēju vēlēšanu sapulcēs izvirzīt nevis vienu deputātu kandidātu, bet vairākus. 312. Preiļu nacionāli teritoriālajā apgabalā izvirzīti 10 kandidāti (izvirzīšanā piedalījās 52 darba kolektīvi), 709. Daugavpils teritoriālajā apgabalā — 5 kandidāti (izvirzīšanā piedalījās 26 Preiļu rajona darba kolektīvi).

Apgabalu priekšvēlēšanu sapulcēs, kas notiks 15. februārī Riebiņos un 17. februārī Daugavpilī, nepieciešams noteikt, kurus kandidātus ieteikt reģistrēt apgabalu vēlēšanu komisijām.

Uz apgabala priekšvēlēšanu sapulcēm delegātus izvirzīja darba kolektīvi vai to padomes, kā arī iedzīvotāju sapulcēs. Pārstāvniecības normas noteica apgabalu vēlēšanu komisijas. Pašlaik tiek izlemti vēlēšanu kampaņas politiskie materiāli tehniskie un finansiālie jautājumi.

Pilsētu un ciemu Tautas deputātu padomju izpildkomitejas uzskaita vēlētajus, kuri dzīvo attiecīgajās teritorijās, lai iegūtās ziņas nodotu iecirkņu vēlēšanu komisijām, kuras sastādīs vēlēšanu sarakstus.

PSRS tautas deputātu vēlēšanām vērtīgie pasākumi rajonā notiek atklātības apstākļos, ievērojot sociālistiskās demokrātijas principus. Rajona laikraksta redakcija un tās radioinformācijas nodaļa palīdz vēlēšanu komisijām un Tautas deputātu padomju izpildkomitejām informēt vēlētajus par notiekošajiem pasākumiem.

Šīs vēlēšanas raksturīgas ar to, ka tās būs pirmās pēc izdarītajiem grozījumiem un papildinājumiem PSRS Konstitūcijā un visā padomju vēlēšanu sistēmā.

Jau beidzies pirmais vēlēšanu kampaņas posms. Bet galvenais vēl priekšā — apgabalu priekšvēlēšanu sapulces un vēlēšanas.

Svarīgi, lai visi pasākumi būtu maksimāli demokrātiski, nepieļaujot formalismu, pārmēru saorganizētību. Nepieciešams pilnīgāk izmantot sociālistiskās demokrātijas un jaunā vēlēšanu likuma demokrātijas mehānismu.

V. GERTMANIS,

rajona izpildkomitejas sekretārs

● Drīz dosimies pie vēlēšanu urnām, lai nodotu savas balsis par tiem PSRS tautas deputātu kandidātiem, kurus uzskatām par viscienīgākajiem. Saspringts laiks tagad arī pašiem deputātu kandidātiem — jātiekas ar vēlētajiem, jāiepazīstina viņi ar savu vēlēšanu platformu.

Vairāki rajona kolektīvi par PSRS tautas deputātu kandidātu izvirzījuši republikas Agrorūpnieciskās komitejas priekšsēdētāju V. Rimaševski. Nesen viņš tikās ar vairāku saimniecību lieldim.

● ATTĒLA: V. Rimaševskis (attēls pa kreisi) uzrunā kolhoza «Nākotne» vēletājus.

J. SILICKA foto

KONFERENCES galvenais uzdevums izpildīts. Nodibināta Latvijas Tautas frontes Preiļu pilsētas un ciemu nodaļa. Tajā apvienojās 28 LTF grupas — 654 dalībnieki no rajona saimniecībām, pilsētas uzņēmumiem un organizācijām. (Uzziņai: izņemot Leņina kolhozu, LTF grupas šobrīd pastāv visās rajona lauku saimniecībās. Skaitliski lielākās LTF grupas izveidojušās padomju saimniecībā «Aglona», kolhozā «Dzintars» un Preiļu 1. vidusskolā.)

Ar vēlēšanu palīdzību tika izveidota LTF Preiļu pilsētas un ciemu nodaļas Dome un valde. Domes sastāvā iekļauti 40, valdes sastāvā — 16 LTF dalībnieki.

Par nodaļas pārstāvjiem ar balsu vairākumu ievēlēti: Arkādījs Višņevskis, Andrijs Puzo un Ilgvars Muzikants. Kāpēc trīs? Tas — lai izvairītos no «vienvaldības», kā arī no viena cilvēka pārliekas noslogošanas. Pašreizējā variantā, kopīgi darbojoties, katrs no pārstāvjiem būs «galva» 4 mēnešus. Šobrīd galvenais nodaļas pārstāvis ir A. Puzo.

Konferences gaitā tika apspriesti galvenie nodaļas darbības virzieni, kas vērsti uz sabiedriskās dzīves demokratizāciju, lauksaimniecības, veselības aizsardzības, ekoloģijas, kultūras un izglītības stāvokļa uzlabošanu mūsu rajonā. Tā kā šīm programmas projektiem tika ieteikti daudzi priekšlikumi, jaunizveidotajai Domei konference uzdeva pabeigt darbības virzienu galīgo izstrādāšanu.

Konferencē piedalījās nodaļas biedri — rīdzinieki — J. Streičs un B. Ducmane, LTF koordinācijas centra pārstāve Dz. Pededze, kā arī viesi no kaimiņu LTF nodaļām: krāslavieši, rēzeknieši un livānieši.

Uz konferenci bija ieradusies arī rajona vadības pārstāvji: rajona izpilddomnieks priekšsēdētājs J. Vucēns, partijas rajona komitejas sekretāri I. Jansone un P. Romanovs, kā arī Preiļu katoļu draudzes dekāns A. Budze.

Konferenci vadīja J. Anspoks un I. Muzikants. Ar mandātu komisijas ziņojumu — par nodaļas biedru skaitu, vecumu, so-

ciālo stāvokli utt. — iepazīstināja A. Pošeiko. Ar ziņojumu uzstājās A. Višņevskis.

Svarīgu vietu konferencē ieņēma debātes. Tajās runāja J. Streičs, M. Laugalis, A. Marcinkeviča, J. Kokins, D. Ivbulis, I. Lakševica. Uzstājās arī LTF Krāslavas rajona nodaļas priekšsēdētāja vietnieks L. Goldenšteins, LTF Rēzeknes rajona nodaļas Domes loceklis V. Novokšanovs, LTF Livānu nodaļas Domes loceklis U. Siliņš un J.

pilsonības ieviešana, imigrācijas pārtraukšana, latviešu valodas kā valsts valodas reāla ieviešana un tās lietošana lietvedībā. Kā šodien redzam, visi šie pasākumi tiek kavēti. Katrai nacionālās apziņas un nacionālā gara veidošanas izpausmei tiek piekarināta nacionālisma birka...

Pašreiz tiek aicināts uz konsolidāciju. Nevar panākt veselīgu konsolidāciju tikai ar lozungiem, ar mutēs alzbāšanu, ar masu informācijas līdzekļu ie-

devīgi nevis tautai, bet rajona vadībai. Šie deputāti kā rajona darbinieki zināmā mērā aizstāvēs viņu intereses, deputātu darbu rajonā varēs pat vadīt.

Sinī brāzmainajā pārbūves laikā neviens no viņiem nespēja drosmīgu soli un nepateica skalu vārdu pārbūves, republikas un latviešu tautas problēmu risināšanā. Val tad nu viņi būs tā uzreiz pārkārtojušies un Maskavā spēš aizstāvēt mūsu intereses?

skaidroto) situāciju nosodīja Rudzētu vidusskolas direktoru V. Springi par draudiem atbrīvot no darba skolotājus — LTF locekļus, kā arī nolēma darīt to zināmu Preiļu rajona TIN un LTF Domei.

Konferences noslēgumā tika pieņemtas un attiecīgajām iestādēm nosūtītas vairākas rezolūcijas: par LTF Preiļu pilsētas un ciemu nodaļas dibināšanu; par Latvijas PSR Valsts himnu un Latvijas PSR Valsts karogu; par LPSR pilsonību; par iedzīvotāju mehāniskā pieauguma izbeigšanu LPSR; par Latvijas PSR Tautu foruma dokumentiem; par atbalstu latviešu valodas — valsts valodas statusam; par lauksaimniecības attīstības prioritāti Latvijas PSR.

Tagad, konferenci atceroties, jādomā: varbūt kāds netika pie vārda (bet varbūt jau tāpat runāts par daudz?), varbūt kaut ko ļoti būtisku nenoskaidrojām līdz galam (bet varbūt tas nemaz nav iespējams un nav arī nepieciešams?), varbūt ne viss izdevās, kā bija iecerēts.

Katrā ziņā konferences ieguvums bija tas, ka beidzot vienuviet sapulcējās visu LTF grupu dalībnieki, kā tika noskaidrots — cik, kur un kādā noskaņojumā grupas pastāv. Konferences ieguvums arī tas, ka ikviens varēja justies kā pilntiesīgs tās dalībnieks — uzstāties, uzdot jautājumus, polemizēt. Protams, runāt, tika tikai par dažiem svarīgākajiem jautājumiem, bet to svarīgo un neatliekamo mūsu rajonā, ak, cik daudz vēl. Un par visiem LTF ir daļa. Ar visiem agrī vai vēl būs jāstarpas, un ar vai bez programmām darba virzieniem vai plānie būs jārisina.

Paldies Vārkavas vidusskolas folkloras ansamblim «Vālodzīte», Aglonas kultūras nama folkloras ansamblim, Preiļu rajona KN jautajam korim, Preiļu 1. vidusskolas skolēnu deju kolektīvam un Aglonas internātskolas ansamblim par svētku noskaņojumu un atslodzes brīžiem.

S. JOKSTE

Par visu ir daļa

● 4. februārī Preiļu pilsētas un ciemu LTF dalībnieki pulcējās, lai savā konferencē konkrētā organizācijā.

Elduks, LTF koordinācijas centra pārstāve Dz. Pededze un dekāns A. Budze. Runāja un uz jautājumiem atbildēja I. Jansone un J. Vucēns.

Par daudz ko tika runāts, jautāts un atbildēts. Taču visvairāk debatētie jautājumi bija par sabiedrības alkoholizācijas novēršanu, zēlsirdību, jauna pansionāta celtniecību Aglonā, LTF Rudzētu grupas darbību un pret to vērstu pretdarbību, kā arī, protams, par jaunizveidotās nodaļas tuvākajiem un galvenajiem uzdevumiem, to reālu un praktisku izpildāmību.

Ieskatam konferencē gaisotnē — fragmenti no dažām runām:

A. Višņevskis: «Satrauc tas, ka trīsdesmitajos gados Padomju Savienībā dzīvoja 168 tautas, sešdesmito gadu beigās dzīvoja 130 tautas, bet pašreiz — tikai 100. Tātad slavenajos «internacionālisma» gados zudušas 68 tautas. Bet tas vēl nav viss. Izradās, Padomju Savienībā tikai 43 tautām ir iespēja mācīties savā dzimtajā valodā. Rodas jautājums, vai kāds var pareģot, kā būs ar latviešu tautu pēc dažām paaudzēm, ja līdzšinējā situācija republikā nemainīsies?.. Tautas saglabāšanu veicinātu

grožošanu... Latviešu tautai Latvija ir Tēvzeme, pasaulē vienīga vieta, kur tā var īsti un pilnvērtīgi attīstīt savu valodu un kultūru. Sekmēt šādu attīstību ir ne tikai katra latvieša, bet arī visu republikas iedzīvotāju internacionālais pienākums. Tai pašā laikā Latvijas PSR valsts orgāni ir atbildīgi par to, lai tiktu radīti labvēlīgi apstākļi visu republikā dzīvojošo nacionālo un etnisko grupu valodas un kultūras attīstībai. Latviešu nācija ir morāli atbildīga par to vispusīgo attīstību.

Tautas frontes atbalstāmie deputātu kandidāti ir tie, kas stingri un neolokāmi aizstāvēs republikas un tautas intereses. Nopietni padomāji, pirms lemti, siet urnā biļetenu, par katru no deputātu kandidātiem — gan tagad, gan rudenī, levlēt deputātu republikas Augstākajai Padomei.

Deputāts ir tautas kalps, un, lai viņš varētu kalpot tautai, ir jābūt tautas sastāvdaļai, ir jāciena šī tauta, tās paražas, kultūra un valoda. Līdz šim deputāts kalpoja resorļem un savam priekšniekam. Pašreizējie deputātu kandidāti, kas ir no pašu rajona, acīmredzot, ir iz-

Jāsaprot, ka Maskavā tiks risinātas republikas problēmas kopumā, nevis Kremla durvis tiks virinātas, lai kolhozam sagādātu šiferi vai rezerves daļas».

V. Novokšanovs: «8. — 9. aprīlī Rīgā notiks Lauksaimnieku savienības dibināšanas kongress. Uz to mums jāiet ar Latgales atdzimšanas ideju. Mums jāapzinās sevi politiskās sistēmas pilnveidošanā. Tam nepieciešama izturība, domu skaidrība, jāapzinās, ka pats pirmais mūsu darbā — ir cilvēks».

J. Streičs: «Tautas fronteī nav jārisina saimnieciskie jautājumi. Ar to jānodarbojas padomju varai. Tautas fronteī jāpanāk, lai būtu šī padomju vara. Pati Tautas fronte pēc vara, necenšas, tā ir sabiedriska kustība, kas sekmē mūsu pilsonisko atmodu, cenšas, lai modinātu mūsu cilvēcisko pašcietņu».

Sakarā ar A. Brūvera rakstu «Lai palīdzētu partijai...» laikrakstā «Leņina Karogs», konference dalībnieki izteica protestu laikraksta redakcijai «par neatbilstošu rakstu publicēšanu zem LTF simbolikas» un sakarā ar Rudzētos izveidojušos (un Rudzētu LTF grupas locekļu iz-

Gatavojoties rajona Tautas deputātu padomes sesijai

NENESN piedalījās Livānu pilsētas izpilddomnieka partijas pirmorganizācijas sapulcē, kurā noklausījās izpilddomnieka priekšsēdētāja J. Znotiņa pārskatu par padarīto pagājušajā gadā un vajadzībām nākotnē.

Pamatā runāja par vajadzībām. Nepieredzējušam cilvēkam varēja likties, ka viņš piedalās stagnācijas laiku partijas sapulcē, kad nevarēja pat būt runas par atsevišķa cilvēka vai sabiedrības tiesībām kopumā. Neskatoties uz to, fakts paliek fakts: rūpniecības pilsēta, kurā ir apmēram 12 tūkstoši iedzīvotāju, atrodas pilnīgā administratīvi finansiālā atkarībā no lauksaimniecības rajona vadītājiem, kura centrs izauga un turpina attīstīties, balstoties uz atskaitījumiem no Livānu uzņēmumu peļņas.

Tāpēc arī esam spiesti līdz pat šai dienai runāt par sen zināmām problēmām: kur ņemt 180 tūkstošus rubļu un darbuņēmju jaunās kapsētas ierīkošanai; kā «saglabāt» ķīmisko tīrītavu, pirti, veļas mazgātavu; kurš apņemsies uzcelt pilsētā tualeti; kas doš līdzekļus SPK pēbūves celtniecībai un pilsētas centra rekonstrukcijai; kā atbrīvoties no lietuvu ūdeņiem uz trotuāriem un ielām, jo nav izstrādāta lietuvu ūdeņu kanalizācijas shēma; kādā veidā nodot izpilddomnieka tiesā pakļautībā dzīvokļu un komunālās saimniecības avienības iecirkni; kad beidzot tiks atrisināta senesenā siltumapgādes problēma; vai kādreiz būs izstrādāts precīzs Livānu attīstības perspektīvais plāns un vai to ir spējīga veikt rajona arhitekta grupa.

Vārdu sakot, problēmas, problēmas... Un standarta lēmums: liet augstākstāvošās organizācijas...

Atlauliet pajautāt: vai tad par to ir ierunāta partijas sapulcē? Diemžēl livāniešiem no tādas sarunas nav iespējams izvairīties, jo nārāk daudz kas ir sasāpējis. Atcerēsimies, cik savā laikā

liela problēma bija ievēlēt pilsētas mēru. Esmu pārliecināts, ka toreiz J. Znotiņam teica: «Gan jau tiks galā, esi jauns, spēka un enerģijas pietiks!» Kā lai šeit nepieņem Solohova varoni, proti — kurš bija gan kā pulkvedis bez karaspēka, gan kā spēlmanis bez graša kabatā.

Problēmas, problēmas...

Sodien rajona avīze plaši atspoguļo pirmsvēlēšanu kampaņas gaitu. Bet aizmirstam vienu: dažu mūsu vadītāju darbības rezultātā Dubnā iepildināts tonnām mazuta un ķīmisko atkritumu, uzbūvētas piecstāvu «kārbīnas», kuras ir visai tālu no komfortablām mājām. Sodien šie vadītāji (pagaidām — vārdos) kļuvuši cīnītāji par pārbūvi. Ar tādiem «cīnītājiem» tālu netiks. Sagaidījuši savu «zvaigzņu stundu», viņi nemaz nešaubdamies pastēdīzās nogruntēties, loma mēroga mājīgos kabinetos, bet pēc tam — arī republikas, pavisam aizmirstot pilsētu un pilsētniekus, kuriem bija sasolījuši «zelta kalnus».

Griezties zinātniski pētnieciskajā institūtā, sniegt rekomendācijas energoresursu otrreizējā izmantošanā? Nekādu problēm! Bet Livānu stikla fabrikā katls — utilizators tik tikko sevi apsilda. Preiļu — Livānu cela rekonstrukcija? Lūdzu! Varbūt arī kādreiz piedzīvosim brīdi, kad no vienas pilsētas uz otru tiksim kādas pusstundas laikā. Bet kurš galu galā nodarbošies ar apraušamā čala izbūvi Livānos? Nav taču neļa lēmums, ka pilsētas piesārņošana ar automobiļu izplūdes

gāzēm kopā ar atmosfēras piesārņošanu no uzņēmumiem nu jau sasniegusi visaugstāko pakāpi.

Skatos uz bijušo pilsētas un rajona vadītāju sašutušajām sejām televizora ekrānā, lasu viņu «konstruktīvos» rakstus presē, bet sirdī šaubos: vai viņi neatstās atkal piemīnāto lozungus, kā tas bijis jau ne reizi vien?

Mani, siltumtehniķi, sarūgtina, ka, piedaloties izpilddomnieka ikgadējās sēdēs, kur apspriež sagatavotību ziemai, nākas dzirdēt vienas un tās pašas atbildes uz jautājumu par katlu mājas paplašināšanu: «Nav fondu turētāja celtniecībai... Vajag ekonomēt... Atslēgt rūpniecības zonu... norobežot...» Un tāpēc nākas izgudrot: ņemt tvaiku no rūpniecības zonas, kur katli fiziski un morāli jau sen ir nolietoties, ieviest autonomo apkuri Dubnas labā krasta mājās, izlietojot tam papildus elektroenerģiju.

Lai neapsūdzētu mani lētā demagogijā, izteikšu priekšlikumus jautājumos, kas, manuprāt, ir jāapspriež rajona Tautas deputātu padomes sesijā:

1. Tuvākajā laikā izstrādāt pilsētas attīstības generālo plānu, ņemot vērā visas inženierkomunikācijas: siltumapgādi, ūdensvadu un kanalizācijas, lietus ūdens drenāžas stāvokli. Plāna izstrādē iesaiļstīt dzīvokļu un komunālās saimniecības, apvienoto katlu māju un siltumtīklu direkcijas, kā arī pilsētas galveno uzņēmumu inženiertehniskos darbiniekus.
2. Lai ekonomētu siltumenerģiju, stabili un vienlīdzīgi to sadalītu, kā arī tehniski kvalitatīvi apkalpotu sistēmas, visi ārējie pilsētas rūpniecības zonas siltumtīkli jānodod apvienoto katlu māju un siltumtīklu direkcijas bilancē.

V. NOZDRINS,

apvienoto katlu māju un siltumtīklu direkcijas inženieris tehnologs

● Jau 36. gadu Silajāņu astoņgadīgajā skolā strādā 1. — 3. klašu skolotāja Tatjana Koļesnikova (attēlā). Viņai tā ir vienīgā un uz visu mūžu iemīļotā darba vieta. Daudziem jo daudziem silajāniešiem viņa ir iemācījusi lasīt, rakstīt, mīlēt darbu, savus vecākus un visus cilvēkus. Daudzi viņas audzēkņi kļuvuši krietni darba darītāji, strādā dažādās republikas vietās, arī dzimtajā kolhozā.

J. SALNAVIESA foto

Domas, viedokļi, vērtējumi

Lasot jurista I. Kirilova un skolotāja J. Pīzeļa rakstus, man radās viens pavisam elementārs jautājums: «Vai latviešu tautas posts un ciešanas pilsoniskajā Latvijā nebija nesalīdzināmi mazākas, nekā — ja toreiz būtu noturējies padomju vara un Latvija būtu pievienojusies PSRS?»

Mani vecāki piedalījās revolūcijā un cīņā par padomju varu, viņi bija partijas biedri. Tēvs — strēlnieks, māte darbojās marksistiskā pagrīdes pulcīnā «Vētra» jau kopš 1911. gada kopā ar profesionāliem revolucionāriem Augustu Bukasu, Jākabu Unguru, Augustu Fridriksonu, Voldemāru un Aleksandru Mozertiem, Jāni Upīti, Jēkabu Kviesi un citiem. Visi viņi kļuva par ievērojamiem padomju darbiniekiem.

1922. gadā mani vecāki atgriezās Latvijā un, neslēpjot savu pagātni, dabūja atļauju strādāt par skolotājiem. Mātes cīņu biedri (izņemot Augustu Bukasu, kurš paspēja mainīt uzvārdu un dzīves vietu) kopā ar tūkstošiem citiem latviešu revolucionāriem tika noslepkavoti Padomju Savienībā 30. gados. Dzīvi taču palika galvenokārt tie latviešu sarkanie strēlnieki, kuri divdesmito gadu sākumā atgriezās Latvijā. Tādi diemžēl ir fakti.

A. MIEZANS,
pensionārs Līvānos

Negribu nevienam piekarināt «birkas», taču mani pārsteidz tas, ka J. Pīzeļis, gribēdams noskaidrot patiesību, pats, vērtēdams vēsturiskos notikumus, runā puspatiesību. Vēsture — tā nav ziņu un faktu noliktava. Tā ir dzīva zinātne, kura, izmantojot zināšanas par pagātni, palīdz labāk orientēties šodienā un brūgē ceļu uz nākotni. Nepieciešams ne tikai izziņāt faktus un notikumus, bet arī tos dziļi izvērtēt. Bet mēs bieži vien vēsturē «raknājamies».

Mēs visi protam vērtēt vēsturi un redzēt tajā «balto plankumu», taču dziļai vēstures izpētei un analīzei pietrūkst zināšanu, prasmes un, pats galvenais, pacietības.

Es pilnībā piekritu jurista I. Kirilova secinājumiem. Te, kā šķek, nav ko pielikt. Vārbūt vienīgi to, ka viņa viedokļi dažām nav patīcis. Būtu labi, ja mūsu presē varētu izlasīt tā laika aculiecinieku atmiņas. Piemēram, Martas Krustinsones un citu.

M. NOSKOVS,
darba veterāns Līvānos

Lai saglabātu stalinisma nepamatoto represiju upuru piemiņu Preiļu rajonā, ierosinu Līvānos iestādīt piemiņas birzi tiem Preiļu rajona iedzīvotājiem, kuri gāja bojā no šim stalinisma represijām. Šādu piemiņas birzi bez šaubām jābūt vēsturiskā notikuma tuvumā.

Pēc represēto nostāstiem, 1941. un 1949. gadā Golgātas ceļš uz Sibīriju viņiem sācies Līvānu stacijā. Te stāvējuši aizrestoti lopu vagoni. No visas apkārtnes ar automašīnām iekšlietu komisariāta darbinieku uzraudzībā atvesti represētie un ar varu tāos sadzīti.

Tāpēc piemiņas birzi jābūt Līvānos. Manuprāt, tā būtu jāveido stacijas tuvumā, lai visi to redzētu. Arī iebraucēji. Te varētu uzstādīt arī piemiņas plāksni, lai ikviens šodien un arī nākotnē zinātu, ka ceļš uz Sibīriju Preiļu rajonā represētiem cilvēkiem sācies Līvānu dzelzceļa stacijā.

L. VIKSNA
Līvānos

Jāatvainojas, ka traucēju jūs navismā neparasta jautājumā. Proti — Līvānos ap gadu miju

intensīvi sāka pienākt vēstules, kuras rada vilšanos un sašutumu. (Runa ir par tā dēvētajām svētajām vēstulēm. Red.)

Tādu vēstuli saņēmu arī es (sadedzināju) un mana kaimiņiene M. Geriņa. Un tas notika laikā, kad pasta darbinieki jau tā bija pārslogoti ar darbu. Protams, nekā «krimināla» šādu vēstulu rakstīšanā jau nav, taču, manuprāt, tā ir vislielākā necienas izrādīšana adresātam un pastniekiem, kuriem jau tā smagās somas vēl smagākas padara šie nekam nevajadzīgie sārņi.

Es nezīnu, kā pret šādu parādību cīnīties. Domāju, ka te varētu līdzēt redakcija un varbūt arī skolas, jo, spriežot pēc rok raksta, blēņojušies skolēni.

V. ROMANOVSKIS
Līvānos

PIEZĪME. Vienu «svēto» vēstuli saņēmusi arī redakcija. Kā pret šo parādību cīnīties? Varbūt patiešām organizēt izskaidrošanas darbu skolās? Jo diez vai pieaudzis un domājošs cilvēks nodarbošies ar šīm ģekībām.

Ļoti gribētu, lai rajona laikrakstā «Leņina Karogs» vismaz viena lappuse nedēļā vai pieckārt avīzē iznāktu latgalešu valodā. Mēs taču esam latgaļu rajons. Labprāt lasītu latgalešu valodā kādu grāmatu, kalendāru, arī avīzi. Skolās vajadzētu organizēt fakultatīvas nodarbības latgalešu valodas apguvei. Skolēni iepazītu arī latgalešu folkloru, kultūru. Citādi latgalešu valoda pēc vairākiem gadu desmitiem var pavisam izzust. Daudzi jau šodien kaunējas runāt latgaliski.

Tagad daudz runā par garīgo atdzimšanu. Rajona presē gan raksta ļoti maz. Manuprāt, svīnamām dienām jābūt Ziemassvētkiem. Lieldienām. Savu viedokli gribu izteikt arī par 15. augustu, kurš saistīts ar Aģlonu. Uzskatu, ka 14. un 15. augustā rajonā ir jānokārto transporta jautājums, lai ticīgāiem cilvēkiem nerastos neērtības. Minētajās dienās uz Aģlonu vajadzētu kursēt papildus autobusiem. Arī kolhozu vadītājiem būtu jānodomā par saviem cilvēkiem. Vai tiešām cilvēki ar savu darbu nav pelnījuši pretimnākšanu?

T. PASTARE,
Preiļos

PIEZĪME. Diemžēl redakcija šobrīd nevar nodrošināt lappuses izdošanu latgalešu valodā, jo to neatļauj poligrāfijas bāze. Cik iespējams, mēs cenšamies iepazīstināt ar latgalešu kultūru rubrikā «Mantojums». Un darīsim to arī turpmāk.

Iebazinūšies ar rakstiem par atturīgu dzīvesveidu, secinājām: «Dzeriet veselīgi». Tas jau redzams ikdienā. Ja līdz šim dzerāji baldijās un kaunējās, tad tagad jāredz agrākā bravurība.

Saprotam, ka dzeršanas atļauja ir izdevīga: tauta būs apdzirdīta un mazāk «klaiņās», valsts kasē būs nauda. Bet izrādās, ka ir vēl viens «labums». Biedrs Vucēns savā atbildē saka: «Ja veikalā nebūtu alkoholišķo dzērienu, tad atturības veicināšanas biedrības aktīvam praktiski nebūtu ko darīt». Tādā veidā vienkārt atturības biedrību var likvidēt. Ja tas dēļ veikalā ir alkoholišķie dzērieni.

Mēs tomēr esam par to, lai rajonā vadītos pēc 1985. gada lēmumiem par šūnības un alkoholišķa apkarošanu. Tāpēc atbalstām ārsta Mazuļa aicinājumu un aģlonietes V. Gudļevskas izvirzītos jautājumus.

Pelēču ciema Guzu sādžas iedzīvotāji (10 paraksti)

Vienlīdz svarīgi

Kirova kolhozs ir tā rajona saimniecība, kur par strādājošo nodrošināšanu ar normāliem dzīves apstākļiem domā nopietni. Galvenajā ciematā — Stabulniekos un palīgcīematā — Dravniekos uzcelts daudz vairāktāvu un vienstāva dzīvojamā ēku. Gadā kolhozs celtniecībai izlieto 300 — 360 tūkstošus rubļu. Stabulniekos ir piecas ielas — Jaunā, Draudzības, Ivana Sorokina (par godu pirmajam kolhoza priekšsēdētājam), Skolas, Dārza, veidojas Miera un Saules ielas.

Bet dzīvojamās mājas būvē ne tikai centrā. Pēdējo gadu tendence — cilvēku mitekļus tuvāk darba vietai. Par to stāsta kolhoza priekšsēdētājs Bronislavs Laizāns: «Cilvēkiem jādzīvo tur, kur viņi strādā. Esam nonākuši pie tāda secinājuma. Tādēļ pēdējā laikā dzīvokļus būvējam pēc iespējas tuvāk strādājošo darba vietai.

Pagājušopavasār trīs individuālās kolhoznieku dzīvojamās mājas nodevām ekspluatācijā Grandānos. Tajās ir dzīvi ievācās trīs lopkopju ģimenes. Izdevīgi: turpat fermā — var nestrādāt jebkurā laikā, turpat dzīvošana — var jebkurā laikā veikt arī mājas soli.

Katra šāda no kliegējiem būvēta somu tīva māja kolhozam izmaksāja tikai 15 tūkstošus rubļu. Klāt ir saimniecības ēkas, kūts, kur turēt lopus.

1987. gadā divas individuālās mājas nodotas dzīvošanai lopkopjiem Dravniekos. Sogad te būvējam vēl vienu. Divas mājas pacēlušās Stabulnieku nomalē. Vienā jau iegājuši iemītnieki, otru ekspluatācijā nodosim rudens pusē. Šīs jaunākās būves ir pēc individuālā projekta, izmaksas katrai — 16 tūkstoš rubļu. Bet tas ir trīsarpus reizes lētāk nekā Līvānu māja. Tātad — saimniecībai izdevīgi.

Pēdējos trījos gados saimniecībā ekspluatācijā nodotas 9 individuālās kolhoznieku dzīvojamās mājas, piecādē būs 14 — 15. Sogad SCO pabeigs 24 dzīvokļu nama būvi. Tā ka ar

dzīvokļiem kolhoza ļaudis pamatā būs nodrošināti.

Bet daudzi vēlēties uzlabot dzīves apstākļus — dzīvokļus ar centrālparkuri, vannu, ūdensvadu. Par to rūpēsīties uz priekšu.

Ne mazāk svarīgi ir labiekārtot dzīvojamā māju apkārtni. Lai būtu te skaisti un patīkami, lai nebūtu dubļu lāmu.

Lauki šodien

Lai kopsaimniecības varētu sekmīgi attīstīties, laukos vienlaikus jārisina kā ekonomiskie, tā sociālie jautājumi. Pie pēdējā pieskaitāmi dzīvokļi un ceļi.

Lopkopības fermās būs pietiekoši slaucēju, jaunlopu un cūku nobarotāju, būs, kas vada traktorus, kombainus, strādā ar citu tehniku, būs cilvēki arī laukkopības brigādēs, ja būs kur viņiem dzīvot. Rūpēm par strādājošo dzīves apstākļiem, to pastāvīgu uzlabošanu tagad jāķirpst par galvenajām katrā kolhoza un padomju saimniecībā. Tikai tā iespējams saglabāt darbaspēku laukos.

Cīemata labiekārtošanu Stabulniekos pabeigsīm šogad. Noasfaltēsīm. Visām daudzstāvu dzīvojamām mājām būs kopēja centrālparkure. Izveidosīm liepu aleju, iestādīsīm košumkrūmus. Pie kantora ēkas izveidots rožu dārzs. Būs zālāju laukums, kur bērniem spēlētīs.

Pēdējos gados lielu vēribu vēltām ražošanas kultūrai. Pie lopkopības fermām ierīkoti betonēti un asfaltēti laukumi. Pie ražošanas objektiem visur izveidoti labi piebraucamie ceļi — noklāti ar betonu, asfaltu vai šķembām. Agrākās dubļu peļķes izzudušas. Fermās var nokļūt sausām kājām, bez gumijas zābakiem».

Vēstule redakcijai

Nedienas ar elektrību

Visas nelaimes ar elektrību mums sākās janvāra beigās, kad bija nepastāvīgs un stipri vējains laiks. Trīs dienas bijām bez gaismas. Padomju saimniecības «Rudzāti» atbildīgais par elektrību «Nadeždas» ciemā M. Lūsis sacīja, ka ir jānosprīgo vadi, jo vējainā laikā tie skaras kopā un sit laukā drošinātājus. Pāris dienas elektrība parādījās, tad 4. februārī visu dienu tās atkal nebija.

Nomainījis jaunus drošinātājus, M. Lūsis sacīja, ka esot zvanījis uz Preiļiem, uz elektrotīkliem, izsaucis elektrikus, bet viņi diemžēl neierodoties. Mūsu prieks bija ļoti īss: jo no 7. uz

8. februārī gaismas atkal nebija. Mūsu sešu sētu iedzīvotāji: Valentīna Saškina, Gaida Rumaka, Pēteris Sudrabs un citi zvanīja sovhoza «Rudzāti» direktoram un galvenajai zootehnikai, lai galu galā kaut ko dara lietas labā.

Rīkojums M. Lūsim tika dots: nekavējoties darīt visu iespējamo, lai atjaunotu elektroapgādi «Nadeždas». Viņš svēti nosolījis, ka 9. februārā vakarā visi sēdēs mājās gaļšumā, bet... Pienāca 10. februāris, bet mēs, sešu māju iedzīvotāji, to sagaidījām sveču un skalu gaismā.

Kāpēc M. Lūsis vieniem saka, ka viss tiks izdarīts, bet otriem

Tāds ir priekšsēdētāja stāstījums. Uzskatāmības jādab pabijām vienā kolhoznieku individuālajā dzīvojamajā mājā Grandānos. Te mitinās Gribušku ģimene — sieva Olga tepat fermā kopā cūkas, vīrs Aleksandrs strādā par šoferi. Pārliecinājāmies, ka viņiem ir visa pietiekoši — liels trīsistabu dzīvoklis, palīgsaimniecība ar personīgajiem loļiem, darbs pēc patikas, normāla ienākņa.

Ar Bronislavu Laizānu runājām arī par saimniecības iekšējiem ceļiem. «Naudu ceļiem neželojam.» viņš telca. «Ar to tikai iegūstam. Ja ceļi ir kārtībā, var pa tiem ātrāk pārvietoties tehnika (bet laiks mūsdienās ir nauda), taču galvenais — tehnika mazāk tiek bendēta, kā tas ir sliktos ceļos.

Pēdējos desmit gados kolhoza pašu spēkiem uzbūvēti vai kapitāli izremontēti 38 kilometri iekšējo ceļu, no tiem 13 kilometri noasfaltēti. Ceļu būvei un remontam ir mums savs mehānizētais posms. Ir autogreideris, savs grants un smilšs karjers. Ceļu būvē strādājam katru gadu. Ne visai sen no ārpaules bija noskirtas tādas apdzīvotās vietas kā Kauperi, Meža Mičuliši, Kozuli, Ūgaiņi, Meža Trūpi, tagad uz šejieni ved labi ceļi.

Sogad saviem spēkiem un ar valsts palīdzību uzbūvēsim 5,6 kilometrus grantēta ceļa, kas savienos ražošanas iecirkņus. Saimnieciskā kārtā uzlabojam ceļa posmu «Vilciņi — Zvergža». Daļā ceļu, pienācis laiks veikt kārtējo remontu. Tāpēc darba kolhoza ceļu mehanizētajam posmam ir atliku likām. Un būs visu laiku.»

Rūpes par dzīvokļiem, gādība par ceļiem. Tas ir vienlīdz svarīgi. Vienlīdz kalpo mūsu lauksaimniecības attīstībai, laukos dzīvojošo cilvēku labklājībai.

J. GURGONS

● **ATELĀ:** kolhoznieku individuālās dzīvojamās mājas Grandānos.

J. SILICKA foto

— nevar neko darīt, vajag Preiļus. Kam beigu beigās ir jātaisa tā elektrība — Lūsim, Preiļiem vai varbūt gaidīt palīdzību no ārpaules sūtniem, no NLO?

Jādara taču gals šim nekārtībām, jo vairākās mājās ir skolēni, kuriem jāsaņemas mājas uzdevumi, jāiemācās uzdotā mācību viela. Bet kā lauku cilvēkam tumsā apstālgāt mājas soli, pabarot vakarā un no rīta loļņus? Divās mājās ir bērni, kuriem mazliet vairāk par gadinu. Kā mātēļ vai tēvam pabarot bērniņu, ja vienā rokā atrodas māzulis, bet otrā rokā jātur svece?

«Nadeždas» ciema iedzīvotāju

vārdā **A. KARŠENIEKS**

Ar dziļāku skatu īstenībā

Atskan balss, lai izklīdušie latgalieši atgriežas savā dzimtajā novadā. Tas, šķiet, patiešām būtu īstais ceļš. Bet vai tas ir reāli iespējams? Kur tad latgalieši ir aizklīduši? Aizbraukuši uz Rīgu dzīvot, uz citiem Latvijas novadiem un pilsētām. Vai tas ir viss? Daudzi Latgales zemnieki ir pārcēlušies tepat uz pilsētām un bieži apdzīvotām vietām. Laukos palicis maz cilvēku. Satraucošais stāvoklis vēl aizvien turpinās. Jaunieši pēc skolu beigšanas izsīkst kā ūdens sauss smiltis. Un tas viss ir noticis un notiek agrārās politikas ietekmē.

Un it sevišķi tagad, kad cilvēki sāk brīvāk uzelpot.

Maz ir palicis zemnieku māju ar kuplām ģimenēm, kā tas bija agrāk. Nav vairs arāju, kas ar zirgu dzītu vaģu tūrumā, nav sējēju, kas kaisītu sēklu zemē. Toties ir daudz mašīnu, kuras vada traktoristi un šoferi. Tie ir spēcīgi cilvēki, tie ir vairāk organizēti savās darba vietās nekā agrākie zemnieki. So jauno cilvēku spēki ir jāatrasa arī kul-

mašīnas un atbrīvotais dzīvoklis stāvēs tukšs? Droši var teikt, ka tukšo vietu ieņems nelūgts viesis.

Vairāki zinātnieki, kas nākuši no Latgales, bet dzīvo ārpus tās, ir vērtējuši savus darbus dzimtajā novadā izpētē. Piemēram, arheologs Urtāns ir izpētījis vairākus Latgales pilskalmus. E. Mugarevičs, starp citu, ar izrakumu palīdzību ir noskaidrojis Varakļānu, proti — senās Varkas, iespējamo vietu. Vārda sakne «Vark» sāucas ar Vārkavu. Ir vietu vārdi Arālijā, kuriem sakne «vark». Iespējams, ka šie vārdi liecina par senu tirdzniecības ceļu. Vēsturnieks A. Anspaks, kas pašreiz dzīvo Cēsīs, ir izpētījis arhīvus un devis zinātniski pamatotu rakstu par seno apdzīvoto vietu pie Dūbnas ietekas Daugavā (tagadējiem Līvāniem). Pensionētā skolotāja E. Spēlmane no Pļaviņām ir izpētījusi un sagatavojuši aprakstus par Varakļānu pili, par pašu pilsētu un tās apkārtni. Būsim pateicīgi visiem, kas ar saviem darbiem un ļaujīgām siridim dzīvo līdz Latgalei.

Latgalei ir nepieciešams savs laikraksts, drukāts vārds. Pašreiz ir tā: preiļieši nezina, ko domā un dara Daugavpils, Krāslavas, Ludzas, Balvu un Rēzeknes rajonu laudis. Katram ir oļeja sava rajona avīze, katrs var tur publicēties, bet ārpus novada robežām reti kurais to izlasa. Vienotais laikraksts saistītu visus latgaliešus kopā, arī tos, kas atstājuši savu dzimto pusi.

F. STRODS
Jersikā

P. S. Honorāru autors novēl Latvijas Kultūras fondam.

Gaidot tautu konferenci

tūras darbam. Un te nepieciešama skolotāju ierosme. Daudz ir izglītotu cilvēku, kas strādā dažādās iestādēs, uzņēmumos un lauku saimniecībās. Latgalē vēl ir pietiekami cilvēku, lai varētu kopt savu valodu un kultūru.

Darbs atrastos visiem, ja aizklīdušie atgrieztos atpakaļ. Taču aizceļotāji citos novados neklejo apkārt, tie strādā derīgu darbu. Latvijas augstskolās strādā par mācību spēkiem daudzi latgaliešu izcelsmes cilvēki. Latgalieši strādā arī valsts iestādēs un rūpnīcās. Vai tad tos visus var saukt atpakaļ?

Ir jau daži rīdzinieki un citu novadu cilvēki, kas domā, ka latgaliešiem ir jāiziet projām, lai tie nebojātu valodu un gaišu. Bet latvieši ir kļuvuši minoritāte savā zemē, jo sevišķi — Rīgā. Ja latgalietis aizies projām, vai tad palikušais latvietis iestādē sēdēs uz diviem krēsliem, šoferis vienlaikus vadīs divas

LABS NĀK AR GAIDĪŠANU, SILTS — AR SILDĪŠANU.

Taču ziemā visbiežāk ugunsgrēki notiek tāpēc, ka lietojam bojātas krāsni, atstājam tās bez uzraudzības vai pārkurinām.

LAI UGUNSGRĒKS NEIZCELTOS,

sekojiet, lai krāsns tuvumā nebūtu degoši priekšmeti vai ugunsbīstamas vielas. Par krāsns bojājumu liecina spraugas tās ķieģeļu krāvmā, grūti aizveramas durtiņas, telpā izplūstoši dūmi.

Kurinot krāsni, neizmantojiet viegli uzliesmojošas vielas (benzīnu, petroleju u. c.).

Neatstājiet iekurtu krāsni bez uzraudzības. Sekojiet, lai bērni nepaliktu vieni paši pie iekurtas krāsns.

Liela sala dienās labāk kurināt krāsni divreiz nekā vienā reizē to stipri pārkurināt. Ieteicam kurināšanu beigt divas stundas pirms gulētiešanas.

Pēc kurināšanas pārbaudiet, vai uguns kurtuvē nodzīsusi, un tikai pēc tam aizveriet dūmvada aizbīdņi. Atkārtoti pārlicinieties, vai nav izbirusi kāda kvēlojoša ogle un sācies gruzdums. To palīdzēs novērst metāla plāksne krāsns priekšā. Pelnus glābājiet metāla traukā, aplejot tos ar ūdeni.

LPSR Iekšlietu ministrijas Ugunsdzēsības pārvalde
LPSR Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības Centrālā padome

TV VIĻNA

14. februāris. 17.45 — Zinas. 17.55 — Viktoriņa «Vai tu zini Latvijas vēsturi?». 18.30 — Basketbols. «Zaļģirģis» (Kauna) — «Snai-dero» (Itālija). 20.00 — «Panorāma». Dienas zīnas (krievu val.). 20.35 — «Labu nakti, mazuli!». 21.00 — Dokumentālās filmas. 21.40 — Atdzimšanas vilnis. 22.40 — Zinas.

18.30 — PSRS čempionāts basketbolā vīriešiem. «Statība» (Viņa) — «Dinamo» (Maskava). 20.00 — «Panorāma». Dienas zīnas (krievu val.). 20.35 — «Labu nakti, mazuli!». 21.00 — Dokumentālās filmas. 21.40 — Atdzimšanas vilnis. 22.40 — Zinas.

16. februāris. 15.00 — Atzīmēot Latvijas valstiskuma izveidošanas gadadienu. 17.30 — TV apraksts. 18.15 — Pasaulē lietuviešu svētki Kanādā. 19.00 — «Panorāma». 19.30 — Lietuvas valstiskuma izveidošanas gadadienu vēltis koncerts. 22.00 — «Spoģulis». 23.30 — Zinas.

PREIĻU RAJONA SADZĪVES PAKALPOJUMU KOMBINĀTS

sniedz autotransporta pakalpojumus.

Tālrunis: 21298. Zvanīt no plkst. 8.30 līdz 17.30, pārtraukums — no plkst. 12.00 līdz 13.00.

Administrācija

PĀRDOD māju Līvānos, Uzvaras ielā 1 b. Tālrunis: 44897. A. Junelis.

Koks nezina, kad vētrā tas lūzīs, Ne cilvēka sirds, kad pukstēt tā stās. (O. Rikmanis)

Izsakām dziļu līdzjutību MARTAS SKRŪZMANES piederīgajiem, guldot viņu smiltājā. Kolhoza «Jersika» kolektīvs

Pār tevi smilšu klusums klāts, Vien paliek atmiņas Un tava mūža stāsts.

(J. Rūsiņš)

Skumju brīdī esam kopā ar ciema padomes deputātiem Skaidrīti un Andri Skrūzmaniem, uz mūžu no MĀTES atvadoties.

Jersikas ciema padomes izpilddarītāja

Lēni, lēni, klusi, klusi Sodiens dusēt aizej, māt. Rīta saule, silti vārdi Nespēs tevi modināt. (A. Strautiņš)

Dalām bēdu smagumu ar Skaidrīti un Andri Skrūzmaniem, izvadot MĀMIŅU smiltājā. LTF Jersikas biedri

Mirdzēs tur saules stars, Kur cilvēks ir ieminis pēdas. (J. Osmaniņš)

Izsakām līdzjutību piederīgajiem, RRONISLAVU ONCKULI smiltājā izvadot.

Kolhoza «Vārkava» valde un arodkomiteja

Seminārs skolotājiem

Mīlestību un saudzīgu attieksmi pret dabu pamatoti uzskata par katra skolēna uzvedības un kultūras līmeņa savdabīgu rādītāju. Tikai tad, ja bērniem dabas aizsardzība būs kļuvusi par uzvedības normu un domāšanas veida sastāvdaļu, viņi vēlāk, būdami pieauguši, pratis sargāt dabas bagātības un dos savu ieguldījumu dzimtajās zemes ekoloģijas problēmu risināšanā.

Rajonā ik gadus tiek rīkoti pieredzes apmaiņas semināri bioloģijas skolotājiem — biedrības pirmorganizāciju priekšsēdētājiem. 1988. gadā šāds seminārs notika Priekulu astoņgadīgajā skolā, bet šogad, 2. februārī, Līvānu 1. vidusskolā.

Semināra dalībnieki noklausījās interesantu lekciju par tēmu «Ekoloģijas problēmas mūsu republikā un ekoloģiskās audzināšanas uzdevumi», kuru nolasiņa republikas Tautas izglītības ministrijas bioloģijas un ķīmijas inspektore L. Gerke.

Par Daugavas ielejas saglabāšanu un sakopšanu, mācību taku ierīkošanu, ekoloģisko izglītošanu un audzināšanu, par piedalīšanos konkursos stāstīja Latvijas Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrības Centrālās padomes izdevniecības un metodiskās daļas vecākā instruktore M. Niedre.

Preiļu rajona dāliņu selekcionārs K. Butlers dalījās pieredzē «Pukškopība un dāliņu selekcija». Interesantu un vērtīgu stāstījumu papildināja ar diapozitīvu demonstrāciju Preiļu 1. vidusskolas skolotājs P. Bernāns.

Līvānu 1. vidusskolas skolotāja V. Smaģina pastāstīja par norādījumiem, kuri tika sniegti bioloģijas metodisko apvienību vadītāju seminārā (ekoloģijas problēmas un ekoloģiskās audzināšanas uzdevumi).

Pēc tam notika pasākums, vel-

tīts «Daugavīnai, māmuliņai», kurā piedalījās semināra dalībnieki, skolas pedagogi un skolēni. Stāstījums mijās ar dzejoļiem, dziesmām un dejām par mūsu Daugavīnu. Gatavojoties semināram un pasākumam, kas bija vēltīts «Daugavīnai, māmuliņai», tika izsludināts zīmējumu konkurss un viktorīna. Pasākuma beigās viktorīnas un zīmējumu konkursa uzvarētājus apbalvoja.

Līvānu 1. vidusskolas skolotāju kolektīvs nopietni bija gatavojies šim semināram. Skaisti bija noformētas afixas, kuras vēstīja par viktorīnu un zīmējumu konkursu. Seminārs bija interesants un vērtīgs, bet žēl, ka no dažām skolām nebija ieradusies.

Gribu uzsvērt, ka skolā daudz domā par uzskatāmo agitāciju — ir plakāti par dabas aizsardzību, iekārtoti stendi. Bagātīgs materiālu klāsts ir dabas un pieminekļu aizsardzībai vēltītajā metodiskajā stūrī.

Līvānu 1. vidusskolas dabas draugi (viņus vada skolotāja V. Smaģina) strādā pārdomāti un mērķtiecīgi. Patīkami ir tas, ka ekoloģijas problēmām pievērš lielu uzmanību viss skolotāju kolektīvs skolas direktores A. Nikitovas vadībā. Paldies jums, dārgie draugi!

Esmu pārliecināta, ka šeit uzkrātā pieredze var noderēt arī citām rajona skolām — lai uzlabotu darbu jaunās paaudzes ekoloģiskajā izglītošanā un audzināšanā.

T. VILCANE,

Latvijas Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrības rajona nodaļas atbildīgā sekretāre

P. S. Autore lūdz pārskaitīt honorāru Kultūras fondam.

INFORMĒ 01

● 1989. gada janvārī mūsu rajonā notika seši ugunsgrēki. 9. janvārī Līvānu eksperimentālajā koksnēs konstrukciju rūpnīcā skaidu bunkurā — izcēlās ugunsgrēks. Iemesls — veicot metināšanas darbus, pārkāpti ugunsdrošības noteikumi.

12. janvārī Kirova kolhoza fermā «Stabulnieki» lopbarības sagatavošanas telpā izmantoja bojātu plīti. Izcēlās ugunsgrēks.

20. janvārī Riebiņu ciema Rumpu sādžā elektrības vadu īssavienojuma dēļ ugunsgrēks notika I. Nīcģala pirtī.

21. janvārī ugunsnelaime ienāca A. Džeriņa dzīvojamā mājā (Aizkalnes ciema Zelvju sādžā). Ugunsgrēka nebūtu bijis, ja, izmantojot apkures krāsni, tiktu ievēroti ugunsdrošības noteikumi.

25. janvārī aizdegās lopbarības noliktava K. Marksa kolhoza. Ugunsgrēka iemesls — veicot iekraušanas darbus, ar iekrāvēja kausu tika bojāts elektrokabelis un radās īssavienojums.

30. janvārī no elektrības vadu īssavienojuma magnetofonā izcēlās ugunsgrēks Z. Pļavānes dzīvojamajā mājā (Rauniesu ciems).

Pie administratīvas atbildības saukti 30 cilvēki, no kuriem naudas sodu (no 15 līdz 30 rubļiem) samaksājuši 15 cilvēki, bet pārējiem ir izteikti rāiēns.

Trīsdesmit divos gadījumos aizliegts izmantot bojātas plīti, elektroiekārtas un citus agregātus, kas atrodas ugunsdrošības noteikumiem neatbilstošā stāvoklī.

I. REGULEVSKIS,
ugunsdrošības dienesta inspektors

Redaktors P. PIZELIS

● REDAKCIJAS TALRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996, partijas dzīves un padomju celtniecības nodaļa — 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, sporta, skolu un jaunatnes dzīves nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, fotokorespondents — 22203, korektori, grāmatvedība, uzzīņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpils, Valkas ielā 1). Izdevniecība «Zvaigzne» (Riģā, M. Gorkija ielā 105). Viena nos. Iespiešanas, Ofsetiespiešanas.

«Ленина Карогс» («Ленинского знамя»). Газета Прейльского районного комитета КП Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке.

Metiens 14 509 eksemplāri (latviešu valodā — 10 201 eks., krievu valodā — 4 308 eks.). Indeks 68169.

Pas. 273.

LEŅINA

● MUSU ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

KAROGS